

祖先的路 Iraraley 部落遷徙史-Sira do Raraan 家族(2017. 05. 09)

採訪：施拉橫 Syaman Jyayod

報導人：謝加輝 Syapen Meylamney

校稿：謝永泉 Syaman Macinanao

Iraraley 遷移史

Ori napeypeypangayan noabneken a akmasang am, niyapoyapwan na do kapongso an ta yaabo pa tao do pongso ta ya, nya mamaog nyamata do to am, jibeywani okmamsang kabwan no tao koanam, tomapeyhekas so niyamamaog na tao am, asam nizomcik do kawalan, bekena do jyata dojimasik jimowrod, o asam nizomcikaham do lalitan.

ori ney kakdeng no nya vazavazey, nomina happen tasya do katao wantam, makekekakdeng a apzapzatan tam, jita peyvwakan ivovoka ta , jito norwan ori do matareh kan todnaka tao an, wanak saon toroan tanangam, ikakdeng no nya vazeyan.

makaveyvow rana sira o koypancya nizomcik do kawala na kano lalita nowram, tosana makaveyvow do oawanam, abneken da rana keyda meysinmo, mey tovong do vahey, mey kownayan rana swao oawanam, hamyan rana so kanen da sospa, tonamey yawoawan ori am tona meyparo sira dang o tao.

oanak na no nizomcik do kawalan am lalitanowram, ko jya tenngi anak na ikararwa no anak na, yamyan do jimowrod am, o ni sompo

do jyam mey ngaran si zogzog °

mannakenaken sira rarwa mey keteh am, do ikarako da ranam,
makongo ta ya jitanganeyya so among no mey mangahahap, pamasilam
yato nakei o libalibangbang jyamen am, kongwen sirowrya ahapen
okman sanga kwandam nipan nakenakem da °

maka nakenakem sira o meyketh owram, ni manakem dam, mey tatala
ta ka panga hahapta jira do libangbang °

katonamey kownayan dwaowaowan nonanga, mangahahap siowram,
Jidatenngi wakakanan sya ta ni mahap da ranari no kakwa okman
sanga, toda tengngi o ahaha pansa, ta meytarek o libang bang nga
among no raiyon, na kano todna kamong nga ararawa do kakakkaw wan
neyto, mowamek pa wakakanan sirow rya. o libangbang among na ni
ama ta do to a, ni akas na do teyrahem yavvyaviy na Jyaten am,
ori ikakdeng na no libangbang am, among no raiyon nam, ararai
oeyyan. o ryowra, meikow nayan ranam, o nakenakem na ni ama ta
do to am, kongwen da peyvazain no Jyayaken mapeyvazey sokmansang
makateneng do jya, todey patteynepi sira °

pattey nepan da siowram, “yamem rana am libangbang namen, no
apen nyo yameneyyam saboyen nyo pa yamen.” ori o nipatteynep

da, maniring o papatawe nam:” yamen rana ya papatawe nam no matow kamwan haknahen nyo yamen.” kwana no maba zangbang so pani dowra mateynep da, ori neypei ngaran so papatawen ta, no matow sira am among da sirowri. o malavang so panid alibangbang am, o ya am sosoohen namen kwana, sosohe nan no somoo ka nyo dokman sanga pangahahapan nyo am, yamen masoo nyo haka silo nyo jyamen, ney makdeng na ranam, mavaheng so panid am, hak madey panirsyrngn no among no raiyon nam, yamen rana mavaheng so panid am jinyo yamen nazabi ta, si sazaban nyo yamen am meykanokanoka kannwan. ori yamangei rana sicyakwaya.

nomyan so jida pazongya, jida naboyam, makakadeya ni yaoowdam jida nganna ranow ran.

ori na pamindan no akakanan soamong no raiyon, ka pinpin rana no nang.

ko patontonen dangam, mannakenakem sirow nymyan do dangam, maniring oanak na si zogzog am, amyan rana Jya so tao, ipanci na doa ma dowrya, manngo kaya minamen meykala so liddan namenan, si zogzog ranow ram akmey makao ori, ta sira no kakwam akmey itoro na ni ama ta do to mabneka oyowyat

dam, icyakmadey makaow no tao no kakwa.

meyra tateng am hapyahen na rana nya ma nowram, hano komwanam
mangey ta do nimacita namen a karakwan no ranom, ta iya ranow
rym, no ka rako na maka veyvo wom, ninim livon sira do pongso
ya o nan nyapwan kwanda ni rowram, ni paka cittan da so sang a
karakwan no ranom °

mai rana sira do ili ta yam, ni someypat pa sira do Jyakakanan
sovaon, ori nimanma ni seypatan da, ka peylingalingey da doi li
ta ya, makamahamaha rana siowram, tomanang sira do kaozi,
mangey sira do Jipaparey, citahen na ni zogzog yanan dow rom
marahet, maniring am ji tangyan jya ta yama rahet ko cittansam,
ko naknakman so ngilyn ta jya, ori ni karwan da do dang °

do ili yam abo pa o tao, abo pa o vahavahey, ta kahasan pa yam
kahakahangwan pa ya, to nyo na nitta o kawwagwaganang, inna
kahhangwa nam, hahahateng am, kayo kaywam, hakmam sang o maoran
na pa no iliya °

o kakadayan da so kapkapyan dowra mey da citahenam, o pyahen
dowram symyan namen do jyam, yapiya Jya o ngilin namem ta namem
somaod do jya kwanam, ori o kalahen nowryam kakadayan na sya,

mangey sira do to, domzaong ngam, hakman sang ta marahet o ngilin da do cittan na sya.

to rana siranpo do tozongan no ranom, kangey da rana jisaod owram, citahen dam yapiya jya ta yarako o ranom kana otbod, otozongan no ranom mowram, naka ratanam yamalahet o ngilin ta jya, hakwan dam, ni karwan da dang do tozongan no ranom.

toda ngaroi ryam likliken da na katanang da, makaranes sira am o tokon owra kahasan owram meyngaran Jisaod, citahen nam apiya rana o hahapan na sya, ta hakmey hapiya rana ngilin da dang.

ori nitnekan da rana so ka peylidalidan da rana do dang, meyyaowao wan rana, soy pakapya da rana so vahey da.

to rana ngyan dang so kanen da sospa, do ipeykowney da rana meyyaowaoanam, yamyan dang so marahet ta Jimacipayok ka tao am, mina podpod Jiram, yamyan dangso yamey ngaran so” do anito” kwana, o nga ranan da Jya do anito am, no myan so mawakwaka hananak da nirow ram, mida pangain do dang ngam, to da na ngarani do anito koana no kaha sanang.

ori taney paka teneng jya sicyakwaya, mangey rana jateneya, nima wakwak a tao anito kwantam sira ni yapwan nam, nim ngaran Jya

anito koan so nimawakwak a tao.

to sira namey yaowaowan do dang am, do ikowney na rana am
mannakenakem sira am °

manehed ta yamyan jya so takeylamneyana ranomeya am, ta mangnga
ngey pa sira tomavo do tozongan no ranom, ori namem pey ranoman
sya do tozongan no ranom, da Jimaci ranomi jyamem no keylyan ta
ya, ta ranom namen do rarahan na hatbod.

meyalislis tamo do teyrahem ta, Jitangan so among no raiyon nam
ma kakadey yam ikabsoy ta do awytwam, ya teymarai ta yanan kwan
dowram, nipiialislis da nirow ran.

meyalislis sirow ram, ta ngaranan Jipamahamahan am yalikey pani
tanangan, yamyan dang so yamasanap a takey nam ngaran nam ji
tarallan ,ori nipa mindan da pa no kapey hekas da do teyngato
ryan.

o ni paring da vahey am Jipameingenyod a vahey ta akmey kamalig
o vahey da dang.

meyyaoaowan ranam, ano komwa nam yamarai yata pangahapan do
among no raiyon am, ta peypangayan so vazey ta do kapangahahap
ta, mey henas ta a kwanda.

meyaloslos sira do ni karwan da dang ngahan, ori rana niyan da Jimawawa ka to da na meyawaoanan do dang.

O ngaran dang no tao a nimyan am imawawa kwan da, beken na Jimawa wa imawawa kwana o ngaran no tao ang, tosana meyili dang am macizakes da peyilyan am Jimawawa koana.

ori rana ni naknakman da so pangahapan dan, nini yapwan na no tatala ya am, nimiapo Jimowrod dam nini pama ring da so tatala da, ipangahahap da do among no raiyon.

ori rana o habnekan da so ka bedbed da no inapo do rarahan eya, mey key kaokaod ta sirowryam imong da rana kapangahahap dam meykey kaokaod da rana, am no kanang am abo pa o kakaow no ka nang.

meyyawoawan rana sira do dang am, tosa rana mey paro do dang o taoryam, mannakenakem siram makongo ta swajin dok mansya vaza vazey ta, ikongo pey vazain ta vazey tayam, ori nipan nakekakem da nirowri do dang a, mamyamizing da sirowri dokman sanga tao do kalowdan na, ivattan sira mamyamizing da sira mey ili dang am a tao do pongso yam, makarakarala siram kagagan da nirang. no kakwam taney vattan a tana tao do pongso ya do wawan ra nam, do iyan no pangahapan da nam, no mangey sira matow am, macyarayo

am masarow da kadwan jiram, ta o to da ngalow jyam hamyan so otwan da, o jidey zaoi no keilaod da am, abo iniris na pa no awa. ko pa to pasleta ko pencyan nang am, do paka lavatan so kaji namey nirisan no awam, oily da ji valino am kabwan napa no tao, ili da jivalino am hamyan dang som lida valino, koan da am yapten o tngeh na no valino, akman so wakey ya omawat asyo, taotaod na mangey do karayonam, kalibangongan, ton a mangonongi no nang am o icyakman na sang am abo pa oi niris no wawa icakman na sang, nyiyan na ji valino no yapten sotngeh a valino.

mowney rana sira ori ya mey kagakgan na kano Ivatnam, gomgomcin do pongso iya, do kapa kateneng da rana jira amyan dang am, amyan so makateneng jira keilian da do ivatan nowram ikeynanahet da sira.

mangey tamo pala kwan dam, ji sira ni ma karala kaggan dowra, ma karala keylyan da amkey nanahet ni rowra, makarala siram macita da sira no tao do pongsoa ka gaggan dow ram mangey sira.

makarala sira ori am, macita da tomazapya sira, ala sira ya kaggan namen ang kwandam mi da tazapin sira, macita da sira no keilyan da ori ya ni gomcin na minanahet niraoriam, paltogan da o

rakrakeh am ni pakahapan da sang.

(o nima karala minanahet no keilyan da macikagaggan ori am, mida zozongen sira ori ta ala kaggan namem sira ori Ivatan kwandam beken a sira, keylyan da mey raraten ni paltogan da do tao do pongso yowram.)

teyka da sira ori a zakaten am, mangey rana sira do Ivatan, maratateng am o nizakat do wram ni bobwan da nyam kwandam do cicilwan kwam, yamyan do dang so ya meyngaran Jirako a zawang, do tey ngato no nang am ni bobwan da nya no nipaltogan dang, oni paltogan da no Ivatan ang.

ka dadayan na so aowawan am, makarala sira o ngenyod da ka gaggan na ang.

makarala sira am, mina tazapyahen no kakteh na no nipaltogan dowram, asa ka tao a mey tomazapya sira ta iya saon rana o kagagan da am, maniring sira am anjin sika yokod da kakteh mo.

mey yaowaowa na am, maniring sira kakakteh na am, ipanomok namen pa si kaka ta da niwakwak no keilian nyo koana olvatan a kaggan dowram, ni naknakman da so kapanomok da nya am, ni peyvazey da so pakoiden da jira voovoo da.

ipisa so kai da am yaken am, macikavang ko jinyo ta ipanomok ko pa si kaka, ta nimwakwak sya keylyan nyo kwanam, ni pacikavang na jira.

meyratateng am makaranes rana sira do dang am, peyvazain da rana vazey da tawatawagan da sira ori ya, avain da o nim zakat so kaddan da keylyan dang.

do dang ori ya keylyan dowram, no mangngangey sira do takey ta tonangyan do dang a, amnanala so kapeyliliman dowram, no mangey sira do takey am, mamyamizing da no keylyan da nimey reraten ori am, sira nimangey do takey nimapavahey sira oria, mi da kalahen o tao do pongso ang do vahey da.

meyratateng am tawatawagan da sira ori am ji sira meyzezyak a, pirwan da so ka tawatawag am, no key pidwa rana no mavey so tao a, tawatawagan am ikongo kwan dam to sira na macitognag a meylilimam.

yakmey makanakanavak ta ko iyawow o karwan am, makalada o ko ipanci ori a mida nikala do vahey da ori am, jida kala do sahad no vahey da, citahen da am ni toong da do, jikoatengngi ni towngan da sya ji da makacitai sya am, vawahen da am amyan do dang a tomayo

am, ori niagagan da sa, agagen dow ram peyihyaliliman da, ni jipjip da o momodan na, ni jipjip da tanotanoro na, makakadey ya ka taotao na, inana ni jipjipan da, ori ipey ngaran na si jipjip kwana no nimangey do ilaod ang, torana meyngarani si jipjip ta nini jipjip pan dao kataotao na.

meyliliman rana sira no ka nang ori am, o pavahayin da tao do pongso am, jida tengngi ta ji kama kowbot tamo jya tengngi o icici rawat namen am jimo makoboci an kwan da ni rowram, jinani makowbo ci pa no ang, no kapeyliliman da.

meyratateng am, akmey mowney rana kapey ngasangas da ori am, akmey mowpalang rana tao ta, a makeyweywawa pa sira ta nini mazaza no inna paltog ipeyliliman da ni rowra peypalpaltog da am, ori nini mazazam ikowpalang da nirowram nipyau da naso sang makowbotan.

makowbot rana ori do ni peyngasangasangas da ori am, ori ni panomokan nara na no mabnek a kaktet nowram, ko jyatengni kangyan no niwakwak noram, am niperomok na pa kakteh nowran.

ka to da na makarallan no nang, ta ni komavos rana vazey yowra, mey kownayan rana do aowaowan am, o nipaltodan da **swamao ra hanak**

narana, nipaltogan da so ama niwakwak da no Ivatan nowram, man nakenakem ra nowri ta rako rana.

manakem na rana o ka veyvow na rana do vahey da am, ipanci na rana kakakteh no inyapoan na ori am, yaken rana am ko na makaveyvow am apyahen nyo yaken na mey kala so yanan kwan, peyyalisisan ko ta ya ko ikakza amyan so nimacita apiya so rataratey.

meyratateng am, ka to na mannaknakman no nang a, jidarata ori “nakenakem mo saon am” koandam, nikarwan na Jimawawa no nang do nyapnyap wan na do dang **nowra**, keyna do ili ta ya, meylingalingey am ahasan pa ya, meyratate ngam macita na piya so linolinong am to rana makdengi, ka pa maring na dang so vahey na.

oriori nyai na rana do ili ta ya, ori neyan dang no ora namen am sako no ineynapo namen ta ori niyanan da, Ji rakoayo riam nyahap da dang a nidanranom da.

meykownayan rana do iyan rana no vahavahey da no ni sompo do jya ori am, o nyangan dowram abo pa jya o tao, mida kasngenen ka pangahahap da ka pey raiyon da am, ney kasngn do vanwa no mina vahey na no nang a, siran maningkad do sako dowram ori kabedbedan

namen do rarahan am, ni masinasina sira do sako namen am, da yanan dapen mazonos sang Ikadwa na am do da yanan dan jyagovat ang, ori o sakosako namem na do rarahan eya am nini panazang da am, ori da apan syano tao.

mey yaowawan rana ori nimai do ili ta yowram, amyan rana so mabnek a kahanghangan na, jyatenngi ka po na do teyhesa ka ili am, mammyamizing da no tao Jipei jyangen, mey lovot sira o Ivalino a kano Iranmeylek Jipey jyangen am, mannakenakem sira am, yamyan ko no so yamey vahey do yapiya so rataratey ya na ka rakoan no ranom mataowam, ori ni peyhenas da rana niraoria ni mapo dang, ori apwa nimvovo jya meyzakaten now rya, katenngan na no ni sompo Jya ori am o ama na am mapatateynep jya, imo rana manganako am yamyan so yamvovovo, ji mo a ya mey zakaten, mey kado takey a ka panba mo so adwa ka kawalan, a pakapyahen mo a tarmen.

makaranes ranow ri midei zakat sya ori am, o nitba na kawalan am, asam pangngain mo do sahad an, asa am patazingen mo do reryan no vahey mo an.

meyratateng am makaranes rana do ararow no midey wakwak sya ori

am, to na mizing o atep no vahey da akmey ni kakasan no rakoa
veysen, a nikabhesan no rakoa vato atep no vahey da.

makowbot am abo tao mapeyvazey sang a, ori am ipaziman na sya
no ama na, am Icyakman na sang.

o saka kawalan na ni pangey na do pantow owrya, panci no ama na
tateynep nowram, ori ciakmey ni kabhesan no vahey na ta, iya nima
karanes rana ni mey mahap sang am, tompeh do miyasalap pa rako
a manai o ni makakbot a ni managez ori am, minan nyahap oasa ka
kawalan nowra, o sahad nowram sitong yan so somdep do vahey am,
ori peyvazeyan sya no yasa ka kawalan ang, mina nyahapan sang
no ama na ni mawakwak rana ang.

tana malas rana tana manoyong rana am, beken a ko topalidda
cicilwan a ya todamoamoon na ciriciring, tana abo do vatvatek
ta am akman so vatvatek eya ya todamoamoon rana da citahen do
vatvatek, ori o izezyak eya ori ko jimancii no kalas na kanoyong
na am. meyrarata teng am, apen na no rako a manai o kawalan owram,
citahen na sira am amyan rana sira do vanwato o mimzakat sya.
meyratateng am, tana abo lima na am, kakakkamey no aiyai na am
jina kemkem no manai o akmansang a izakat na sira, o manma nira

do Isa morang nira do vanwa i to am, tongtog a kangey na mapatog
sya do manma nira ori tao ang ka zakat no nang.

meyratateng am, o ya tamarahet kwan da no karwan dow ram, jisira
na ni makaranes do jya ni todana ngapi sang anipey sinaoli, jida
mey nizakaci so taoori ang.

to rana mey kownayan do jya ori ya, ni mai yora ni manma do ili
towram do aowaowan rana am, naknakmen na rana kapey raiyon na
ranang, mey paro rana do jya jyatenngi ni kapwan da, mamizing
ko am aro o mapo do Ivatan rana tao a, meyyalislis jya ko
jyatenngi ta beken a do ill ta, ya ta do peiciyliylyan na am, ori
ni pey paro no tao do pongso eya.

si zogzog a ni yapoan dow ram, abo ranow ram apwapo na rana nini
mai jya, mey kownayan rana do aowaowan am, papwen na rana ka
pangahahap na do among no raiyon, na mey kaokaod ranan.

ori rana na pamimdan no ko o nonongan do nispo da do ili ta ya.

Iraraley 遷移史(中譯文)

這個島嶼的起源，在還未有人在這島上時，上帝創造萬物後，認為這島嶼無人居住覺得可惜，故降下創造的人類，一人誕生在竹子上，不是這裡(Iraraley)是在紅頭的 jimasik, 另一個誕生在石頭玉。

從竹子及石頭玉誕生的兩人，在歲月更迭長大成人後，成為夫妻組成家庭，過了許久之後有了子嗣，又持續多年人口亦逐漸增多。竹子及石頭玉所生的孩子，我不清楚，是排第幾個小孩留在 Jimowrod (紅頭)，遷移至這裡(Jiraraley)的人名為 si zogzog。

這樣捕撈持續多年，他們在捕撈時不懂得食用飛魚，因為以前的人還未了解狀況，不知道處理的程序，因為飛魚是祭儀性的漁獲，不同於那些一般底棲魚如鸚哥魚，以簡單方式食用。而飛魚是上天的魚，從天上降下要讓我們生存的，所以飛魚是很重要的祭儀性魚、鬼頭刀等魚類。

倆兄弟有了想法，想到的是造船來捕撈飛魚。長大後的倆兄弟思考，他們要如何捕撈漁獲，釣魚處飛魚皆靠向我們，要如何捕得這些魚而想辦法。

飛魚神託夢給他們時表示：「我們是飛魚，當我們被你們捕撈後，一定要以海水潑灑我們。」這就是飛魚託夢的話。這時 papatawen(紅鰭飛魚)表示：「我們是紅鰭飛魚，當你們 matow 划船釣飛魚，會先釣到

我們這一群。」夢境中紅鰭飛魚這樣表示，所以稱為 papatawen，是因為划船釣魚時會釣到牠們。另外白色翅膀的飛魚，牠說這種又為 sosoohen(白鰭飛魚)，當你們在夜晚舉火把捕撈，我們就會被火把吸引靠向船邊被捕撈，最重要的是 mavaheng sopanid(黑鰭飛魚)是整個祭儀魚類的最高階級，我們黑鰭飛魚，不可以火烤食用，如果你們火烤食用我們，你們會盡數生瘡危及性命。

然後，又過了許久，上帝的想法是，他們如何處理這些事，還不是由知道此事、熟悉此事的我來處理，所以就託夢給他們。我接下來要講的是，在那裡的人經過思考後，他的兒子 sizogzog 表示，那時 sizogzog 已經有妻子，向他們的父親表示，可否允許我們去尋找新的聚落，sizogzog 那個人向是有預知的能力，因為以前的人像是上天賜予預知的能力，讓他們能感應未來的事情。

捕撈的飛魚，如果遺漏以海水滴、潑灑飛魚及各項食用飛魚的程序有被遺忘時，他們將不可食用那次捕撈的飛魚群。食用飛魚程序與規範等祭儀魚類到此結束，這部分就放在一邊。這就是一直延續至現在，所食用飛魚的程序與規範。

部落那時還未有人居住，還未有房子，因為還是山林狀態、林頭樹生長的區域，你們看墓區的樹叢皆是林頭樹、咬人樹等等，部落當時就是那種樣貌。

他們來到我們這個部落後，在 Jyakakanan so vaon(地名)短暫停留，那裡是他們來時頭先休息之處，也在那裡觀看我們這個部落。他們恢復體力後，從部落左側往上走，走向 Ji paparey(地名)，si zogzog 在觀察移居之地後，認為，此地不適宜居住。並表示：「不要在這裡居住，這裡不好，並且認為住這裡對自身及後代的命運有所影響，所以他們就離開了那裡。

後來，他父親同意 Si Zogzog 的要求，並且表示：「如果是這樣那我就去之前所看到的大水源」，他那個人在長大成人後，依據他們的父執輩環繞過這個島嶼所見，知道那裡有很大的水源。所以確立了永久居住在那裡，過了許多年之後，開始建設房屋。

他們跨越至 tozongan no ranom，他們看了之後覺得這裡很好因為水源，大而且充足，指那個湧泉狀態，缺點是我們在這裡居住，對我們未來的運勢不好，後再次離開 tozongan noranom。

離開那裡後再次往上走，他們抵達的山名為 Jisaod，他察看後認為那個地方非常適合居住，因為他感覺，族群的命運在這裡將會很順遂。他們皆停留去察看每一處的原因是，他們認為如果在這裡居住命運很好就會繁延，所以才一一尋找適宜居住之所，他們也又過部落後方山腳、do mzaong 等地點，但是經過他的觀察，認為居住在這些地點，對於未來的命運皆會不好。

在世世代代經年累月的生活在那裡後，他們又開始思考一些問題。我們應該往山下移動，以利食用祭儀性魚類及各種可以使我們的溫飽海產類食物，他們認為居住的地方離海太遠，所以就集體遷徙移動。所以我們為何知道，並一直傳續至現代，往生的人我們稱為鬼，是因為從他們開始往生的人稱為鬼。

雖然這裡有使我們方便的水源，因為他們取水要步行至 tozongan no ranom，所以那個水源歸我們這個家族，部落族人不與我們共用此水源的原因，因為水源屬於 do rarahan 家族擁有的泉水。

在那裡也有了小孩，多年的歲月中，那裡如有往生、夭折的小孩，那裡有個地方名稱為「鬼區」，稱為「鬼區」的原因為如果他們有夭折的小孩，會帶至那裡去安葬，所以那座山就取名為「鬼區」。在那時他開始思考如何捕魚，拼板舟的源起 Ji mowrod 而開始製作拼板舟，捕祭儀性的魚類。當時所蓋的還不是真正的房子，而是同船屋形狀的樣式。

過了許多年後，他們認為從事捕撈祭儀性魚類的距離與存放漁撈工具的地方太遠不方便，所以又再次移動離開那個地方。

他們往下移動之後，我們稱為 Ji pamahamahan 離這地方小山處，那裡有一處較平坦的地勢稱為 Ji tarallan，那個地點就是從高處遷移至山下的所在。

他們遷移再次離開那個地方，後從此永久固定聚落生活在 Jima wawa。在那裡生活的族群稱為 Imawawa，不是 Jimawawa，Imawawa 才是居民的稱謂，在那裡生活後，人的稱謂與地點合起來的名稱才是 Jimawawa。

也在那時與巴丹島的建立友誼，經過許多年後，他們經常划向人之島來，因為知道他們在那裡，在他們的家鄉巴丹島有居民知道他們在人之島有朋友而心生忌妒。

他們居住在那裡許多年之後，人口又增加許多，也持續思考現狀的改變與未來的方向，另一個島嶼的族群聽聞他們的處境，那個島是菲律賓巴丹島，聽聞居住在人之島(Jimawawa)這裡的部落後，頻繁來訪成為好朋友。

在以前每年的飛魚季中，不論是巴丹島或人之島住民，在有拼板舟時，他們划船釣飛魚、鬼頭刀魚都會在海中相遇，他們能遠航是因為會帶便餐航行，所以不懼怕航向外海，況且以前的海洋還未有海流。容我要插些故事，談到大海還未有海流，那時野銀部落還未有人居住，當時此部落長出一個巨大的馬鞍藤，據說根有雙手足以環抱，如地瓜般漫延伸展，其枝葉延伸至約釣鬼頭刀、飛魚群的外海之距離，它一直往大海漫延是因為還未有海流才會這樣，所以在野銀部落才會有雙手足以環抱的馬鞍藤。

所以 sira do rarahan 祖先開始形成漁團組織，負責領導部落飛魚祭儀之事宜，但那時還未有 kakaow。因為常在海上相遇，所以與 jimawawa 的人建立友情關係，前且約定未來前往人之島拜訪。

在許多年以後，一群遠從巴丹島人划船前往人之島 Jimawawa。 Jimawawa 的人看見後說：「我們前去看看。」但是來的不是他們所熟悉的朋友，而是忌妒與他們做朋友的巴丹島部分居民，來到岸邊後 Jimawawa 的人看見他們而前往相迎。

到了灘頭，達悟的朋友誤以為是交往以久的巴丹島朋友，而更加靠近，巴丹島來的居民看見達悟人在灘頭相迎後，竟突然朝達悟人射箭，不幸擊斃與巴丹島人交往的達悟朋友。

巴丹島民殺人之後，馬上返回划向巴丹島，後來被射殺的那個人我曾聽聞的是，那裡有個名稱為 Ji rakwazawang，上去一點就是掩埋被巴丹島射殺的人。

許久，交往的巴丹島朋友來人之島時，被射殺那個人的弟弟前去迎接，只剩下他一人相迎，因為朋友只剩一位，巴丹島的朋友向他訊問：「我的朋友你哥哥呢？」弟弟逐向巴丹島朋友敘述兄長被另一群巴丹島人殺害。

許多年後，他的眾兄長們向巴丹島人表示，我們要為被你們族人殺害的親人復仇，所以他們思考如何復仇，也製作防身及復仇的武器。

後來，某一次巴丹人從人之島返回家鄉，被害人弟弟向巴丹島人表示：「我想跟你們一起乘船回你們的家鄉為殺害我哥哥的人報仇。」取得巴丹島人同意後與他們一起前往巴丹島。

他們到達巴丹島後，巴丹島的朋友就準備武裝咒罵挑戰對方，他們咒罵同部落殺害達悟朋友的人。後來持續咒罵挑戰對方，但對方始終不回應，再次咒罵挑戰對方，讓對方不甘心被持續辱罵兩次後，忍無可忍而暴發群架。

當初在打群架時，那位寄居的達悟人，對方還不知道他的存在，因為巴丹島友人告戒他：「你不了解巴丹島人的戰爭方式，不要冒然出去參與。」所以在初期的家族械鬥達悟人沒有參與。達悟人的巴丹朋友要去山上時，達悟人就留在那裡等待戰爭。

某一天，同部落曾殺害達悟的人聽聞，達悟人寄居在部落某處，在他們得知達悟人寄居的主人去山上後，與同陣線的人前往達悟人寄居的住所找尋達悟人。

後來，雙方械鬥好像過了許久，人數削減許多，雙方械鬥主要以箭攻擊對方造成多數重傷無法動彈，在對方人數減少許多後，才同意達悟人從屋內出來。

達悟人在他們雙方械鬥完後從屋內走出來後，趁對方重傷時完成了為哥哥復仇的心願，我不清楚他有手刃對方，但據老一輩口傳得知他

有為哥哥復仇。

從中間的故事敘述，有些部分遺漏跳過，他們找到之前講的達悟人去寄宿朋友的家後，始終沒有在屋內找到人，也找不到達悟人躲藏之處，後來經過持續尋找終於看見被蓋在，我不了解是蓋在何物，只聽聞形狀似甕。掀開後才找到人在那裡弓身躲藏，而把他拉出來，達悟人被拉出來後，巴丹人似物品般凌虐他，他們削去了他的鼻子、削去了各個指節，只要是肢體末端處皆全數被削去，後來到巴丹島的達悟人回人之島後，被 Jimawawa 人諷稱為 Si Jipjip（削去之意），蓋住原來的名字而成為 Si Jipjip，因為肢體被一一削去。

因為已經完成他當初前往巴丹島的目地，他就返回人之島了。在經過了許多年後，被巴丹島射死的達悟人 Si Jipjip 兄長，他的兒子已經長大成人，也思考著不可能一人獨自在家屋中生活，所以興起遷居的他處。

他一直思索著如何向叔、伯們提出遷居的想法，後來他告知父親的兄弟們後並表示，已經長大成人你們是否同意我尋找新居的地方，我想遷居至曾經看見過腹地很好的地點。但是這樣的想法叔、伯們表示要他自己決定，於是就決定離開 Ji mawawa，離開居住在那裡的長輩們，到我們現在的部落觀察看一看，那時部落還是一片山林，後來他看見一塊較好的腹地而在心中認定，要在那裡蓋房子。

後來他就定居在現今的部落，所以我們這家族為何在那裡(Ji mawawa)擁有大部分的水源、水芋田、祖居地，因為祖先曾居住在那裡，而 Ji rakwayo(大河)是當時居住在那裡的人導引灌溉的水源。

講述的故事不管對或錯，決非是我憑空杜撰，而是代代口傳的故事，雖然沒有族群的文字記錄，但故事也像文字般傳續，所以我覺得語言的講述無非對或錯。

移居到這部落的那個人在許多年後也娶了妻，只是不知道妻子是那個部落的，居住在 Jipei jyangn(東清先民曾居住的山名)的人耳聞，那時 Ivalino 與 Iran meilek 聽說是居住在那裡。

他們聽聞表示有人生活在很廣闊的腹地，而且水源充足的地方，所以他們就從 Jipei jyangn 下山，試圖要去謀殺居住在新聚落的人，新聚落的人透過他先父託夢知道有人試圖殺害自己，他先父在夢中告訴他立刻去山林砍兩隻竹子，取回來後要削的很尖。

當初砍的兩隻竹子他的先父在夢中告誡按放的位置，一隻放在屋內，另一隻靠在房子的屋翼。

他們要來殺害的日子已經來到，突然，聽到屋頂像是被巨石砸落的巨大響，似乎像是被一顆大石頭砸中的響聲，他立刻出門觀看卻沒看見砸屋之物，但那是他先父警告他，所以才會這樣。

其中一隻放在屋翼的竹子，他的先父先前託夢放置，而聽到屋頂像

是被巨石砸落的巨響是因為他來取屋翼的竹子，他先父化成巨大的老鷹掉落停留，屋內另一隻竹子是如有人進屋謀害，就能成為防身利器，所以他先父取走的竹子準備要去殺害前來的人。

巨鷹取走竹子後，看見要去殺害他兒子的人已經行至部落灘頭，牠雖然沒有手，但巨鷹雙腳的腳指仍然能握著竹子去殺害前來的人，巨鷹對準著走在最前面帶領眾人沿著灘頭前來的那個人後，向下俯衝將帶頭的人，以雙腳握的利尖竹子將他刺死。

Jipei jyangn 來預謀殺人的人看見受傷同伙後表示：「我們不好」，他們扶起受傷的同伙急速返回，也就沒有再往前去殺害那個人了。從 Jimawawa 遷移至 Jiraraley 後，過了許多年住屋亦增加許多，但這部落的中、上層還未有人居住，因為他們要靠近海灘以利捕魚、祭儀等活動，所以那個人(最先遷移的人)的住屋就比較靠近部落海灘，Siran Manyngkad(江家)的住屋就是我們這個家族共有的祖先住所，但因為世代子孫增加而散居部落，範圍至 Syapen Mazonos(江自保家)那裡，我們先祖第二個舊居為 Sian Jyagovat(謝保芳家)，那就是我們先祖的舊居，但因為買賣變成部落別家族擁有。

最先來此的 Si Zogzog 那時已經往生，他的子子孫孫輩來到現在這個部落，經過許多年後，他們開始捕撈祭儀性魚類，單獨辦理祭儀活動。

最先移居 Iraraley 的人在這裡生活許久後，他思考著辦理漁獵祭儀，遷移人口也變多，但不了解人口從何處而來，我曾聽聞很多人是從 Ivatan 過來的。人們從山處遷移下來後，大部分是陸陸續續從各處移居到此，不完全是這個部落的人，使島嶼的人口迅速增加。

我要講的部落遷移史 Sizogzog 從 Jimowrod 移居這裡的故事到此結束。